

Działanie 6.9 Edukacja ogólna

Typ 1. Poprawa jakości i dostępności kształcenia ogólnego w szkołach podstawowych i ponadpodstawowych

Nabór nr: FEPZ.06.09-IP.01-001/25

- 1. Czy w ramach naboru będzie możliwe utworzenie strefy wyciszenia w pomieszczeniu bez dostępu do światła dziennego, w przy założeniu że zostaną spełnione wszystkie wytyczne z pkt. 5.3.3.6 Regulaminu naboru?**

Odpowiedź: Zgodnie z zapisami pkt. 5.3.3.6 Regulaminu naboru, jednym z elementów standardu minimalnego dla strefy wyciszenia jest zapewnienie możliwości regulacji natężenia oświetlenia – przykładowo poprzez rolety w oknach lub oświetlenie punktowe.

Wymóg ten nie wskazuje obowiązku posiadania dostępu do światła dziennego, lecz konieczność umożliwienia dostosowania poziomu oświetlenia w pomieszczeniu do potrzeb użytkowników.

W związku z tym utworzenie strefy wyciszenia w pomieszczeniu bez okien jest dopuszczalne, pod warunkiem, że:

- pomieszczenie spełnia wszystkie pozostałe wymagania określone w pkt. 5.3.3.6 Regulaminu naboru, w tym w szczególności dotyczące izolacji akustycznej i świetlnej oraz zapewnienia prawidłowej wentylacji,
- zastosowane zostaną rozwiązania umożliwiające regulację natężenia sztucznego oświetlenia (np. oświetlenie punktowe z możliwością ściemniania, różne sceny świetlne itp.).

- 2. W kryterium specyficznym jakościowym znajduje się zapis (regulamin - str. 57), cyt.: Szkoła objęta wsparciem osiągnęła wynik z egzaminów zewnętrznych w 2024 roku nie wyższy niż średnia dla województwa.**

Chciałabym zapytać czy planujecie Państwo rozszerzyć kryterium o wyniki za 2025 - najaktualniejsze? Diagnozę potrzeb, którą planujemy wykonać na potrzeby projektu chcielibyśmy oprzeć o najnowsze, najaktualniejsze wyniki nauczania, tak aby maksymalnie adekwatnie dobrać wsparcie do bieżących potrzeb i rozwiązać aktualne problemy.

Kryterium w tym brzmieniu (jeśli chcielibyśmy w nie "pójść") wyklucza nam szkoły w gminie, które rzeczywiście słabo wypadły w tym roku, a do projektu będziemy

musieli wziąć te z lepszymi wynikami w tym roku, ale słabszymi w 2024r. Będzie to trudne do wytłumaczenia szkołom logicznie czemu część z nich bierze udział w projekcie, a część nie w oparciu o przeszłe, a nie bieżące wyniki z egzaminów 8-klasisty.

Odpowiedź: Nie planuje się rozszerzenia kryterium o wyniki egzaminów zewnętrznych za rok 2025. Kryteria wyboru projektów zostały zatwierdzone przez Komitet Monitorujący i – zgodnie z zasadami – nie podlegają zmianie na etapie trwającego naboru.

Wskazane przez Państwa kryterium ma charakter **premiujący**, a więc nie stanowi warunku obligatoryjnego i nie wyklucza żadnej szkoły z możliwości objęcia wsparciem. Jego celem jest dodatkowe premiowanie projektów obejmujących szkoły, które **w dłuższej perspektywie osiągną wyniki poniżej średniej wojewódzkiej**, a nie jedynie w oparciu o dane z jednego roku.

Zgadza się, że przy opracowaniu diagnozy warto uwzględnić **najaktualniejsze dane dotyczące potrzeb szkół i uczniów**, tak aby zaplanowane wsparcie było jak najbardziej adekwatne do bieżącej sytuacji. Wskazane kryterium nie ogranicza takiego podejścia i pozostawia możliwość oparcia diagnozy na wynikach z 2025 roku oraz innych aktualnych źródłach informacji.

3. **Chciałbym doprecyzować, jak operator rozumie różnicę między partnerstwem a zleceniem usług. Czy w projekcie, gdzie partner odpowiada za przygotowanie wniosku, diagnozę i analizę potrzeb oraz szkolenia dla kadry, będzie to uznane za wystarczający wkład partnera, czy raczej może zostać potraktowane jako zakres działań, który mógłby zostać zlecony wykonawcy? Jakie elementy współpracy, np. udział w planowaniu, raportowaniu lub działania merytoryczne z grupą docelową, są wymagane, by Instytucja uznała, że mamy do czynienia z partnerstwem, a nie usługą? Czy wystarcza szkolenia dla nauczycieli, czy obligatoryjne będą również warsztaty dla dzieci?**

Odpowiedź: O kwalifikacji podmiotu jako **partnera projektu**, a nie wykonawcy usług, decyduje **charakter i zakres jego faktycznego zaangażowania** w realizację przedsięwzięcia oraz sposób, w jaki uczestniczy on w osiąganiu celów projektu.

Zgodnie z definicją partnerstwa określoną w **Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków** oraz zasadach realizacji projektów współfinansowanych z funduszy europejskich:

- **partner** to podmiot, który **wnosi do projektu merytoryczny wkład, uczestniczy w jego przygotowaniu, realizacji i ewaluacji**, a także **ponosi współodpowiedzialność za osiągnięcie celów projektu**;
- natomiast **wykonawca** to podmiot, któremu **zleca się określone działania lub usługi**, bez udziału w procesach decyzyjnych i bez współodpowiedzialności za rezultaty projektu jako całości.

W przedstawionym przykładzie, gdzie podmiot ma odpowiadać za **przygotowanie wniosku, diagnozę i analizę potrzeb oraz szkolenia dla kadry**, taki zakres może stanowić **wkład partnera, jeżeli łączy się z jego aktywnym udziałem w planowaniu i wdrażaniu projektu** oraz współpracą z liderem na poziomie merytorycznym i organizacyjnym.

Jeśli jednak rola danego podmiotu ograniczałaby się głównie do **opracowania dokumentów projektowych, realizacji zleconych szkoleń lub działań doradczych**, bez realnego wpływu na kształt projektu i jego realizację, **taki udział będzie miał raczej charakter usługowy** i powinien być rozliczany zgodnie z zasadami konkurencyjności.

Co do zakresu działań merytorycznych – **nie jest obligatoryjne**, aby partner prowadził warsztaty dla dzieci, o ile jego zadania mają charakter strategiczny (np. diagnoza, szkolenia, opracowanie narzędzi pracy) i są **spójne z celami projektu**. Kluczowe jest jednak, by jego udział wykraczał poza wykonanie pojedynczego zlecenia i rzeczywiście wносił **wartość dodaną** oraz współodpowiedzialność za rezultaty projektu.

Podsumowując:

- sam udział w szkoleniach dla nauczycieli może być uznany za wystarczający wkład partnera, **jeśli towarzyszy mu współudział w przygotowaniu, realizacji i ewaluacji projektu**,
- natomiast w przypadku, gdy rola sprowadza się głównie do świadczenia usług szkoleniowych lub przygotowania dokumentacji, właściwsze będzie traktowanie tej relacji jako **zlecenia usług**, a nie partnerstwa.

- 4. Czy utworzenie partnerstwa jest obligatoryjne do otrzymania dofinansowania?**
Pytamy, gdyż w ramach Działania 06.10 także pojawiły się takie same zapisy.
Wyłoniliśmy Partnera, natomiast na etapie oceny wniosku stwierdzono, iż nie potrzebujemy partnera, gdyż mamy duże doświadczenie w realizacji projektów.

Odpowiedź: Realizacja projektu w partnerstwie **nie jest obligatoryjna**. Kryterium to odnosi się wyłącznie do projektów, które **zostały zaplanowane jako partnerskie** – wówczas na etapie oceny weryfikowane jest, czy partnerstwo zostało utworzone zgodnie z art. 39 ust. 1–4 ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021–2027 oraz czy spełnia wszystkie wskazane warunki (m.in. właściwy tryb wyboru partnera, wspólna realizacja projektu, zawarcie partnerstwa przed podpisaniem umowy).

W przypadku projektów **niepartnerskich**, kryterium to otrzymuje ocenę „nie dotyczy” i nie wpływa na możliwość uzyskania dofinansowania.

Analogiczne zasady obowiązywały również w ramach Działania 6.10, o którym Państwo wspomnieli.

5. **Czy jako organ prowadzący dwie publiczne szkoły podstawowe możemy wnioskować o dofinansowanie dla tych dwóch szkół? Dotarły do mnie informacje, że jeden organ prowadzący może złożyć tylko jeden wniosek o dofinansowanie, ale czy w tym jednym wniosku będzie można wpisać dwie szkoły?**

Odpowiedź: Zgodnie z zapisami Regulaminu wyboru projektów w ramach Działania 6.9 „Edukacja ogólna”, wnioskodawcą może być organ prowadzący szkołę kształcenia ogólnego (z wyłączeniem szkół dla dorosłych oraz szkół specjalnych), który może złożyć **nie więcej niż jeden wniosek o dofinansowanie projektu w ramach naboru**.

Oznacza to, że **organ prowadzący może złożyć tylko jeden wniosek**, natomiast **w ramach tego jednego wniosku dopuszczalne jest objęcie wsparciem kilku szkół**, dla których dany organ jest organem prowadzącym.

W przypadku złożenia przez ten sam podmiot więcej niż jednego wniosku o dofinansowanie w ramach naboru, **wszystkie projekty z udziałem tego wnioskodawcy zostaną odrzucone** na etapie oceny formalnej.

Zatem w Państwa przypadku możliwe jest przygotowanie jednego wniosku obejmującego obie szkoły podstawowe, dla których są Państwo organem prowadzącym.

6. **W ramach projektu planujemy zakup kabiny sensoryczno/wyciszającej, która zostanie wyposażona i wykończona zgodnie z pkt. 5.3.3.6. Kabina będzie znajdować się w sali lekcyjnej lub na korytarzu. Czy w związku z powyższym kryterium specyficzne jakościowe – strefa wyciszeń zostanie spełniona i otrzymamy 25 pkt.?**

Odpowiedź: Zgodnie z treścią kryterium oraz opisem w dokumentacji konkursowej, przez **strefę wyciszeń** należy rozumieć wyodrębnioną, odpowiednio wyposażoną przestrzeń umożliwiającą uczniom odpoczynek, wyciszenie, redukcję napięcia emocjonalnego lub sensorycznego.

Jeżeli planowana przez Państwa **kabina sensoryczno - wyciszająca** zostanie **wykonana i wyposażona zgodnie z wymogami wskazanymi w pkt 5.3.3.6 dokumentacji konkursowej**, będzie funkcjonalnie pełnić rolę strefy wyciszenia i spełniać zakładane cele tego kryterium – wówczas można uznać, że **warunek kryterium jakościowego „strefa wyciszeń” zostanie spełniony**, co umożliwi przyznanie **25 punktów** w ocenie merytorycznej.

Ważne jest jednak, aby we wniosku o dofinansowanie **jednoznacznie wykazać**, że kabina będzie:

- ogólnodostępna dla uczniów szkoły,
- odpowiednio wyposażona i przystosowana do celów relaksacyjno-sensorycznych,
- wykorzystywana w ramach zajęć lub przerw zgodnie z przeznaczeniem wskazanym w kryterium.

7. Strefa wyciszeń w dwóch szkołach będzie znajdować się na piętrze. Do jednej z tej szkoły uczęszczają osoby niepełnosprawne ruchowo. We wskazanej szkole nie ma możliwości dostosowania schodów – zamontowania krzesła do transportu czy też montażu platformy schodowej. Czy w ramach projektu można zakupić schodołaz? Czy w takim przypadku będzie to wydatek poniesiony w ramach cross-financing?

Odpowiedź: Zgodnie z **Wytycznymi dotyczącymi kwalifikowalności wydatków w ramach EFS+**, zakup **schodołazu** może być kwalifikowalny, jeśli:

- jest **niezbędny dla zapewnienia dostępności** osobom z niepełnosprawnościami,
- pozostaje **bezpośrednio związany z realizowanymi działaniami projektowymi**,
- oraz jest uzasadniony i racjonalny pod względem kosztowym.

Wydatki na zakup schodołazu, jako sprzętu, który nie jest pomocą dydaktyczną, lecz **elementem infrastrukturalnym lub technicznym dostosowania budynku**, będą **kwalifikowane w ramach cross-financingu**, o ile spełniają powyższe warunki oraz limit procentowy określony w dokumentacji konkursowej.

8. **Do drugiej szkoły nie uczęszczają uczniowie z niepełnosprawnością ruchową, a strefa wyciszeń będzie na piętrze. Czy Wnioskodawca musi dostosować schody dla osób niepełnosprawnych ruchową?**

Odpowiedź: W odniesieniu do drugiej wskazanej szkoły, w której **na piętrze nie uczą się osoby z niepełnosprawnością ruchową**, brak dostosowania schodów nie będzie stanowić naruszenia zasady równości szans i niedyskryminacji, **o ile zostanie zapewnione, że w przypadku pojawienia się ucznia z niepełnosprawnością ruchową szkoła będzie mogła zapewnić mu równoważny dostęp do wsparcia.**

Zgodnie z **Wytycznymi w zakresie równości szans i niedyskryminacji**, zasada dostępności zakłada **zapewnienie możliwości uczestnictwa wszystkim osobom, w tym osobom z niepełnosprawnościami**, lecz nie wymaga automatycznie dostosowywania całej infrastruktury, jeśli dana bariera **nie dotyczy faktycznych odbiorców wsparcia.**

9. **„Projekt zakłada utworzenie stref wyciszenia we wszystkich szkołach objętych wsparciem zgodnie z minimalnym standardem”. Proszę o informację jaki jest minimalny standard strefy wyciszenia, abyśmy mogli spełnić to kryterium.**

Odpowiedź: Minimalny standard jaki mają spełniać strefy wyciszenia jest wskazany w Regulaminie konkursu, w sekcji 5.3 Warunki realizacji wsparcia, podsekcja 5.3.3 Obligatoryjne warunki wsparcia:

5.3.3.6 W celu spełnienia kryterium specyficznego jakości nr 5 Strefa wyciszenia, Wnioskodawca w każdej szkole objętej wsparciem musi obligatoryjnie zapewnić utworzenie strefy wyciszenia o minimalnym standardzie w następującym zakresie:

- 1. w szkole znajduje się wyznaczone i wyposażone pomieszczenie wyciszenia, uspokojenia się;*
- 2. ściany wykończone są materiałami miękkimi np. panelami tapicerowanymi;*
- 3. podłoga wykończona jest materiałem miękkim np. wykładzina dywanowa z miękkim runem, materac, dywan;*
- 4. w pomieszczeniu zapewniono izolację od zewnętrznych bodźców akustycznych i świetlnych;*
- 5. w pomieszczeniu zapewniono prawidłowo działającą wentylację;*
- 6. w pomieszczeniu zastosowano możliwość regulacji natężenia oświetlenia, np. rolety w oknach, oświetlenie punktowe;*
- 7. w pomieszczeniu znajdują się miękkie meble pozwalające na przyjęcie pozycji leżącej np. materace, pufy, poduszki, kanapa;*
- 8. w pomieszczeniu znajdują się meble umożliwiające stymulację przedsionkową i sensoryczną np. kołdra obciążeniowa, urządzenie z funkcją huśtania.*

10. Czyli pomieszczenie to (strefa wyciszenia) nie musi mieć specjalnych wymiarów, być np. na parterze itd.?

Odpowiedź: W zakresie rozmiarów tego pomieszczenia nie określono wymaganego metrażu.

Jeśli chodzi o kwestie dostępności takiego pomieszczenia, zależy to od zdiagnozowanych potrzeb uczniów w placówce. Zgodnie z *Wytycznymi w zakresie równości szans i niedyskryminacji*, zasada dostępności zakłada **zapewnienie możliwości uczestnictwa wszystkim osobom, w tym osobom z niepełnosprawnościami**, lecz nie wymaga automatycznie dostosowywania całej infrastruktury, jeśli dana bariera nie dotyczy faktycznych odbiorców wsparcia.

11. Wnioskodawca planuje realizację zajęć wspierających rozwój uzdolnień uczniów szkół w formie "ponadlokalnych" zajęć dodatkowych, które byłyby realizowane przez jedno z liceów ogólnokształcących będące Realizatorem projektu, natomiast grupę docelową stanowiliby uczniowie wszystkich szkół podstawowych / szkół ponadpodstawowych z terenu, zainteresowani udziałem w oferowanej formie wsparcia (zapewniając równy dostęp i możliwość udziału w zajęciach wszystkim zainteresowanym uczniom).

W związku z powyższym prosimy o informację czy uczestnikiem projektu może zostać uczeń szkoły, która nie jest wskazana we wniosku o dofinansowanie jako Realizator projektu (tj. szkoły nieuczestniczącej formalnie w realizacji, ale delegującej uczniów do udziału w zajęciach)?

Wnioskodawca planuje złożyć wniosek o dofinansowanie, zgodnie z którym Realizatorami będzie 13 szkół kształcenia ogólnego, jednakże może zdarzyć się sytuacja, w której zainteresowanie udziałem w formie wsparcia, o której mowa powyżej wyrażą uczniowie również pozostałych szkół.

Jednocześnie informujemy, że projekt zapewni wszystkim uczestnikom realizację obowiązkowego doradztwa zawodowego zgodnie z obowiązującymi przepisami, tj. dla uczniów kl. 7-8 SP oraz kl. 3-4 LO.

Prosimy o wskazanie czy istnieje możliwość przyjęcia takiego modelu.

Odpowiedź: Zgodnie z zasadami naboru w ramach Działania 6.9 „Edukacja ogólna” FEPZ 2021–2027, grupę docelową projektów stanowią wyłącznie:

- szkoły podstawowe i ponadpodstawowe prowadzące wyłącznie kształcenie ogólne,
- uczniowie tych szkół,

- rodzice/opiekunowie tych uczniów,
- nauczyciele oraz specjaliści zatrudnieni w ww. szkołach.

Jednocześnie, zgodnie z kryterium specyficznym „Diagnoza potrzeb”, wsparcie udzielane w ramach projektu musi być oparte na indywidualnych diagnozach każdej szkoły objętej projektem. **W związku z tym uczestnikami projektu mogą być wyłącznie uczniowie szkół wskazanych we wniosku o dofinansowanie jako realizatorzy projektu, dla których przeprowadzono diagnozę potrzeb i zaplanowano adekwatne formy wsparcia.**

W konsekwencji uczniowie szkół, które nie zostały formalnie ujęte we wniosku jako realizatorzy projektu, nie mogą zostać uznani za uczestników projektu i nie mogą korzystać z działań finansowanych w jego ramach.

Model zakładający możliwość udziału uczniów spoza katalogu szkół wskazanych we wniosku nie jest zgodny z zasadami kwalifikowalności uczestników w ramach Działania 6.9.

12. Czy strefa wyciszenia stworzona w ramach projektu powinna być dostępna dla osób z niepełnosprawnościami? Jeśli tak, czy w ramach projektu jest możliwe sfinansowanie np. ramp podjazdowych na schody prowadzące do wejścia szkoły?

Odpowiedź: Zgodnie z zasadą równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami, wszystkie elementy projektu współfinansowanego z EFS+ powinny być zaplanowane i realizowane w sposób zapewniający możliwość korzystania z nich przez osoby z niepełnosprawnościami – lecz nie wymaga automatycznie dostosowywania całej infrastruktury, jeśli dana bariera **nie dotyczy faktycznych odbiorców wsparcia.**

W praktyce oznacza to, że strefa wyciszenia powinna być zorganizowana w miejscu dostępnym lub dostosowanym w taki sposób, aby umożliwić dostęp osobom z niepełnosprawnościami, jeśli wnioskodawca zidentyfikował taką potrzebę.

Wydatki na dostosowanie przestrzeni, takie jak **montaż rampy podjazdowej lub innych niewielkich udogodnień technicznych**, mogą być uznane za **kwalifikowalne**, o ile:

- są **niezbędne do zapewnienia dostępności działań realizowanych w projekcie**,
- mają **uzasadnienie w diagnozie potrzeb szkoły i uczestników**,
- oraz stanowią **uzupełnienie działań projektowych**, a nie inwestycję o charakterze infrastrukturalnym (budowlaną).

Wydatki te powinny być **proporcjonalne do zakresu wsparcia** i bezpośrednio związane z realizacją działań edukacyjnych, np. z zapewnieniem dostępu do strefy wyciszenia lub sal dydaktycznych.

- 13. Z zapisów regulaminu wynika, że „w ramach projektu dla uczniów klas VII i VIII szkoły podstawowej oraz III i IV szkoły ponadpodstawowej obligatoryjnie zaplanowano realizację doradztwa zawodowego obejmującego ocenę indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych lub predyspozycji osobowych do wykonywania poszczególnych zawodów”.**

Zwracamy się z prośbą o doprecyzowanie, jak należy postąpić w sytuacji, gdy w wyniku przeprowadzonej diagnozy szkoły, planowane do objęcia wsparciem grupy uczniów nie obejmują aktualnie klas VII–VIII szkoły podstawowej.

Czy w takim przypadku obowiązek realizacji doradztwa zawodowego pozostaje bezwzględny, czy też zapis ten należy rozumieć jako dotyczący wyłącznie projektów, w których grupą docelową są uczniowie z ww. etapów edukacyjnych?

Odpowiedź: Zgodnie z zapisami Regulaminu wyboru projektów:

„w ramach projektu dla uczniów klas VII i VIII szkoły podstawowej oraz III i IV szkoły ponadpodstawowej obligatoryjnie zaplanowano realizację doradztwa zawodowego obejmującego ocenę indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych lub predyspozycji osobowych do wykonywania poszczególnych zawodów.”

Zapis ten należy interpretować w ten sposób, że **obowiązek realizacji doradztwa zawodowego dotyczy wyłącznie projektów, w których wsparciem objęci są uczniowie z ww. etapów edukacyjnych.**

Jeżeli w wyniku przeprowadzonej diagnozy szkoły zaplanowane do objęcia wsparciem grupy uczniów **nie obejmują klas VII–VIII szkoły podstawowej ani III–IV szkoły ponadpodstawowej**, wówczas **nie ma obowiązku realizacji doradztwa zawodowego w ramach projektu.**

- 14. Nasza Gmina w 2023 r. otrzymała dofinansowanie w ramach działania 06.09 – edukacja ogólna. W ramach projektu zrealizowano zajęcia dydaktyczne oraz szkolenia dla kadry pedagogicznej. Ponadto zakupione zostały pomoce dydaktyczne witrażowe m.in. szlifierki, piły tnące, lutownice oraz szkło do witraży, które wykorzystywane były podczas zajęć z przedsiębiorczości. W związku z planowanym przystąpieniem do aktualnego naboru zwracamy się z uprzejmą prośbą o wyjaśnienie poniższych kwestii:**

Czy zajęcia, które były już realizowane w ramach poprzedniego dofinansowania, mogą ponownie zostać ujęte w nowym wniosku?

Odpowiedź: W nowym naborze dopuszcza się realizację podobnych form wsparcia (np. zajęć dydaktycznych), **jeżeli wynika to z aktualnej diagnozy potrzeb** szkoły i uczniów, a zaplanowane działania **nie będą stanowiły prostego powtórzenia tych samych zajęć, skierowanych do tej samej grupy odbiorców.**

Wniosek powinien wykazać, że zaplanowane zajęcia przyczyniają się do dalszego rozwoju kompetencji uczniów lub nauczycieli, np. poprzez rozszerzenie tematyki, zastosowanie nowych metod dydaktycznych lub objęcie wsparciem innej grupy uczestników.

15. Czy w obecnym naborze możliwe jest ponowne ujęcie zakupu materiałów zużywalnych, takich jak szkło do witraży czy druty miedziane, niezbędnych do prowadzenia zajęć praktycznych z przedsiębiorczości?

Odpowiedź: Zgodnie z zasadami kwalifikowalności wydatków w ramach programu FEPZ 2021–2027, dopuszczalne jest finansowanie **materiałów niezbędnych do realizacji zajęć dydaktycznych**, o ile:

- są one bezpośrednio związane z celami projektu,
- ich zakup jest uzasadniony w diagnozie potrzeb szkoły oraz
- nie stanowią trwałego wyposażenia.

W związku z tym możliwe jest ponowne ujęcie w projekcie zakupu **materiałów o charakterze zużywalnym**, takich jak szkło do witraży czy druty miedziane – **pod warunkiem, że ich wykorzystanie będzie uzasadnione w ramach nowego programu zajęć i nie stanowi powielania wcześniejszego wsparcia.**

16. W ramach wcześniejszego projektu zakupiono monitor interaktywny do zajęć z matematyki. Obecnie podobne urządzenie byłoby potrzebne do prowadzenia zajęć z języka polskiego. Czy w nowym naborze możliwe jest sfinansowanie zakupu kolejnego monitora interaktywnego?

Odpowiedź: Zakup sprzętu dydaktycznego, w tym monitorów interaktywnych, jest możliwy, o ile:

- jest on uzasadniony diagnozą potrzeb szkoły,
- nie stanowi podwójnego finansowania wcześniej zakupionego wyposażenia,

- oraz zostanie przypisany do innego celu dydaktycznego (np. innego przedmiotu lub innej grupy uczniów).

W opisanej sytuacji, jeżeli nowy monitor interaktywny ma być przeznaczony do prowadzenia zajęć z innego przedmiotu (np. języka polskiego), a jego zakup wynika z indywidualnej diagnozy szkoły, **może on zostać ujęty we wniosku o dofinansowanie projektu.**

17. W jednej ze szkół podstawowych na terenie gminy funkcjonuje oddział „zerowy”.

Zwracam się z zapytaniem, czy dzieci, które obecnie uczęszczają do tego oddziału, mogą zostać uwzględnione w diagnozie szkoły, tak aby w przyszłości mogły zostać objęte wsparciem w ramach planowanego do realizacji projektu w działaniu 6.9 „Edukacja ogólna”?

W momencie rozpoczęcia realizacji projektu dzieci te będą już uczniami klasy pierwszej przedmiotowej szkoły.

Odpowiedź: Zgodnie z zapisami Regulaminu wyboru projektów, wsparcie w ramach Działania 6.9 kierowane jest do:

„szkół podstawowych i ponadpodstawowych prowadzących wyłącznie kształcenie ogólne, uczniów tych szkół, rodziców/opiekunów tych uczniów oraz nauczycieli i specjalistów zatrudnionych w ww. szkołach”.

Wobec powyższego, **uczestnikami wsparcia mogą być wyłącznie uczniowie szkół podstawowych i ponadpodstawowych, a więc dzieci z oddziału przedszkolnego nie mogą zostać objęte bezpośrednim wsparciem w ramach projektu.**

Jednocześnie, jeżeli w momencie rozpoczęcia realizacji projektu dzieci te będą już uczniami klasy pierwszej danej szkoły, możliwe jest:

- **uwzględnienie ich w diagnozie szkoły** jako przyszłych uczestników działań projektowych,
- **zaplanowanie dla nich wsparcia** w okresie realizacji projektu, pod warunkiem, że w chwili objęcia wsparciem będą spełniały warunek uczestnictwa (tj. status ucznia szkoły podstawowej).

Ważne, aby diagnoza jasno wskazywała na **perspektywę przyszłego uczestnictwa** tych uczniów po rozpoczęciu nauki w szkole podstawowej.

18. Czy strefa wyciszenia stworzona w ramach projektu powinna być dostępna dla osób z niepełnosprawnościami?

Szkoła, którą obejmujemy wsparciem Szkoła Podstawowa mieści się w starym zabytkowym budynku przez co możliwości dostosowania architektonicznego szkoły do potrzeb osób z niepełnosprawnością są mocno ograniczone ze względu na trzy klatki schodowe bez możliwości przebudowy. Możliwość zlokalizowania kącia ciszy ogranicza się do piętra budynku.

W szkole na ten moment nie uczą się uczniowie z niepełnosprawnością ruchową. Gmina zapewnia miejsce dla takich osób w innej szkole w tej samej miejscowości.

Odpowiedź: Zgodnie z zasadą równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami, wszystkie elementy projektu współfinansowanego z EFS+ powinny być zaplanowane i realizowane w sposób zapewniający możliwość korzystania z nich przez osoby z niepełnosprawnościami – lecz nie wymaga to automatycznie dostosowywania całej infrastruktury, jeśli dana bariera nie dotyczy faktycznych odbiorców wsparcia. Należy dążyć do zapewnienia jak najszerszego dostępu do rezultatów projektu, w tym uwzględnienia potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Jednocześnie wymóg zapewnienia pełnej dostępności architektonicznej odnosi się do zakresu racjonalnych usprawnień możliwych do wdrożenia w danej lokalizacji.

W przedstawionej sytuacji – ze względu na charakter zabytkowego budynku, jego układ przestrzenny oraz brak technicznych możliwości dostosowania (np. brak wind, kilka klatek schodowych) – nie ma obowiązku tworzenia strefy wyciszenia w pełni dostępnej architektonicznie dla osób z niepełnosprawnościami ruchowymi, o ile:

- diagnoza potrzeb w danej szkole nie wskazuje na obecność uczniów z tego typu niepełnosprawnościami,
- a gmina zapewnia uczniom z niepełnosprawnością ruchową możliwość nauki w innej, dostępnej szkole w tej samej miejscowości.

Należy jednak zadbać o to, aby projektowana strefa wyciszenia była dostępna w sensie funkcjonalnym i komunikacyjnym dla wszystkich uczniów uczących się w szkole – np. uwzględniała potrzeby uczniów ze spektrum autyzmu, z trudnościami sensorycznymi czy innymi specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

Jednocześnie, w przypadku pojawienia się w przyszłości uczniów z niepełnosprawnością ruchową lub innymi szczególnymi potrzebami, gmina i szkoła powinny być przygotowane do podjęcia działań zmierzających do zapewnienia im dostępu do strefy wyciszenia w możliwym zakresie, zgodnie z zasadą racjonalnych usprawnień.

19. Czy należy wskazać jedynie te wskaźniki, które dotyczą realizowanego projektu, czy też należy wypełnić wszystkie wymienione w regulaminie, wpisując „0” przy wartościach docelowych w przypadku wskaźników, które nie mają zastosowania?

Oczywiście wskaźniki wspólne zostaną uzupełnione zgodnie z wymaganiami.

Odpowiedź: Zgodnie z zapisami Regulaminu wyboru, podrozdział 3.4.5. *Wnioskodawca jest zobowiązany do wyboru wszystkich wskaźników wskazanych w Regulaminie wyboru. Podobne zapisy znajdują się w Instrukcji wypełniania wniosku o dofinansowanie projektu w rozdziale III: Konieczne jest wybranie, wszystkich wskaźników wskazanych w Regulaminie wyboru. Każdemu z tych wskaźników musisz przypisać wartość, przy czym wpisz „0” – przy wskaźnikach, które **nie są adekwatne do założeń Twojego projektu**, natomiast jeśli dany wskaźnik jest adekwatny do **założeń Twojego projektu** wpisz przy nim odpowiednią „wartość docelową” (określoną przez Ciebie) uwzględniającą podział na płeć.*

W praktyce oznacza to, że wartości wszystkich wskaźników powinny być monitorowane, a jeżeli na etapie realizacji projektu wystąpi ich faktyczny przyrost, należy to wykazać.

Wartość „0” dla wskaźników obowiązkowych można dodatkowo **krótko uzasadnić**, aby było jasne, że nie wynika ona z pomyłki, lecz ze specyfiki projektu. Wystarczające jest jednozdaniowe wyjaśnienie, wskazujące powód zastosowania wartości „0” (np. brak osób z niepełnosprawnościami w grupie docelowej, brak działań dostosowujących infrastrukturę, brak wsparcia inwestycyjnego itp.):

- **w polu „Sposób pomiaru wskaźnika”** – w formie krótkiej adnotacji, np. *Wskaźnik nie jest adekwatny do założeń projektu – brak działań inwestycyjnych lub grupy docelowej, której dotyczy wskaźnik.*
lub
- **w sekcji „Uzasadnienie wydatków / Dodatkowe informacje”** – jeżeli system nie pozwala wpisać komentarza bezpośrednio przy wskaźniku.

20. Czy w ramach tworzenia strefy wyciszenia wymagane jest, aby powstała ona w odrębnym, specjalnie wydzielonym pomieszczeniu (np. osobnej sali przeznaczonej wyłącznie do tego celu), czy też dopuszczalne jest rozwiązanie polegające na adaptacji części istniejącej przestrzeni w placówce – na przykład fragmentu sali dydaktycznej lub korytarza – przy czym nie chodzi o wydzielenie jedynie „kąta”, lecz o zagospodarowanie wyraźnie wyodrębnionej części tej przestrzeni, w której zostanie zorganizowana strefa

wyciszenia, np. w formie kabiny akustycznej lub innej konstrukcji zapewniającej odpowiedni poziom izolacji akustycznej i komfortu psychicznego dla uczniów?

Odpowiedź: Zgodnie z treścią kryterium oraz opisem w dokumentacji konkursowej, przez **strefę wyciszenia** należy rozumieć wyodrębnioną, odpowiednio wyposażoną przestrzeń umożliwiającą uczniom odpoczynek, wyciszenie, redukcję napięcia emocjonalnego lub sensorycznego. Nie ma jednak konieczności, aby było to osobne pomieszczenie (sala), przeznaczone tylko do tego celu.

Możliwe jest zakupienie np. **kabiny akustycznej, wykonanej i wyposażonej zgodnie z wymogami wskazanymi w pkt 5.3.3.6 dokumentacji konkursowej**, która będzie funkcjonalnie pełnić rolę strefy wyciszenia.

Ważne jest jednak, aby we wniosku o dofinansowanie **jednoznacznie wykazać**, że kabina będzie:

- ogólnodostępna dla uczniów szkoły,
 - odpowiednio wyposażona i przystosowana do celów relaksacyjno-sensorycznych,
- wykorzystywana w ramach zajęć lub przerw zgodnie z przeznaczeniem wskazanym w kryterium.

21. Czy indywidualne doradztwo zawodowe stanowi obligatoryjną formę wsparcia dla każdego ucznia klas VII–VIII szkoły podstawowej oraz III–IV szkoły ponadpodstawowej? Czy oznacza to, że każdy uczeń objęty wsparciem w ramach projektu, należący do wskazanych klas, musi obowiązkowo uczestniczyć w zajęciach z doradztwa zawodowego, niezależnie od zaplanowanych dla niego innych form wsparcia?

Odpowiedź: Jeżeli w wyniku przeprowadzonej diagnozy **nie zaplanowano** do objęcia wsparciem grupy uczniów **klas VII–VIII szkoły podstawowej i/albo III–IV szkoły ponadpodstawowej**, wówczas nie ma obowiązku realizacji doradztwa zawodowego w ramach projektu. Jeżeli jednak ww. uczniowie zostaną objęci **jakimkolwiek** wsparciem w projekcie, realizacja dla nich indywidualnego doradztwa zawodowego będzie obligatoryjna.

22. Czy w ramach jednego projektu składanego w konkursie FEPZ.06.09-IP.01-001/25 możliwe jest objęcie wsparciem szkół zlokalizowanych na terenie więcej niż jednej gminy, jeśli wnioskodawcą jest JST (gmina)? Czy istnieją wyjątki w sytuacji, gdy gmina zamierzałaby współpracować z inną/innymi jednostkami samorządu terytorialnego na podstawie np. porozumienia międzygminnego i wspólnie aplikować o środki?

Odpowiedź: Zgodnie z zapisami Regulaminu wyboru projektów (pkt 2.1.3 oraz kryterium specyficznym dopuszczalności): „Wnioskodawcą jest organ prowadzący szkołę kształcenia ogólnego (z wyłączeniem szkół dla dorosłych oraz szkół specjalnych), który składa nie więcej niż jeden wniosek o dofinansowanie projektu w ramach naboru. Możliwe jest złożenie przez organ prowadzący jednego wniosku dla kilku szkół.”

Oznacza to, że jednostka samorządu terytorialnego może objąć wsparciem w jednym projekcie kilka szkół, jednak wyłącznie tych, dla których jest organem prowadzącym. Tym samym, gmina może ująć w projekcie szkoły z terenu różnych miejscowości, o ile wszystkie te szkoły podlegają jej jako organowi prowadzącemu, niezależnie od ich lokalizacji administracyjnej (np. w różnych sołectwach czy miejscowościach).

Natomiast nie jest możliwe objęcie wsparciem szkół prowadzonych przez inną jednostkę samorządu terytorialnego, nawet jeśli znajdują się na terenie sąsiedniej gminy.

Wyjątek stanowiłaby jedynie sytuacja, gdyby gminy zawarły porozumienie międzygminne, na mocy którego jedna z nich przejęłaby zadanie prowadzenia szkół należących do innej JST. W takim przypadku, po formalnym przejściu funkcji organu prowadzącego, możliwe byłoby ich objęcie wsparciem w ramach projektu.

Wspólne aplikowanie kilku JST o środki w ramach jednego projektu nie jest przewidziane w regulaminie naboru. Każdy wniosek musi być składany przez jednego wnioskodawcę – organ prowadzący szkoły objęte projektem.

23. Chcielibyśmy unowocześnić infrastrukturę internetową w szkole objętej wsparciem, poprzez modernizację całej sieci wraz z doprowadzeniem światłowodu. Czy takie przedsięwzięcie może zostać uznane za element bezpośredniego wsparcia dla szkoły w zakresie cyfryzacji placówki i tym samym stanowić koszt kwalifikowalny w projekcie?

Odpowiedź: Tak, takie działanie może wpisać się w bezpośrednie wsparcie dla szkoły, pod kilkoma warunkami:

- wsparcie musi wynikać ze zdiagnozowanych wcześniej potrzeb placówki;
- diagnoza musi zostać poparta wynikami z raportu samooceny SELFIE;
- rozbudowa infrastruktury może dotyczyć tylko nieruchomości związanych ściśle ze szkołą (budynek + ewentualnie teren szkoły);

- koszty poniesione na rozbudowę infrastruktury szerokopasmowej muszą być racjonalne i zachowywać relację nakład/rezultat, co będzie oceniane będzie m.in. na kryteriach *Trafność doboru i spójność zadań oraz Budżet projektu*;
- wydatki muszą być zgodne z podrozdziałem 5.1.6 Cross-financing *Regulaminu wyboru*.

24. Zwracam się z prośbą o wyjaśnienie kwestii dotyczącej minimalnego wskaźnika udziału członków kadry kierowniczej w ankiecie SELFIE. Zgodnie z wytycznymi, minimalny udział przy 3-osobowej kadrze kierowniczej wynosi 80%. W naszej szkole jedna z osób należących do kadry kierowniczej przebywa na długotrwałym zwolnieniu lekarskim i nie będzie mogła wziąć udziału w ankiecie przed jej zakończeniem. W związku z tym udział w ankiecie będzie możliwy jedynie w przypadku dwóch osób, co odpowiada 66% uczestników. Czy w takiej sytuacji możliwe jest przyjęcie tylko tych dwóch 2 osób, czy w związku z tym osoba przebywająca na długotrwałym zwolnieniu lekarskim powinna być brana pod uwagę?

Odpowiedź: W przedstawionym przypadku, przy obiektywnych przesłankach uniemożliwiających udział kadry kierowniczej na poziomie 80% w raporcie samooceny SELFIE, poziom 66% udziału kadry kierowniczej (2 z 3 osób) może zostać uznany za spełniony.

25. Ile godzin indywidualnych konsultacji doradztwa zawodowego w ramach projektu powinno przypadać na jednego ucznia?

Odpowiedź: W naborze nie sprecyzowano, ile konkretnie godzin doradztwa zawodowego powinno przypadać na jednego ucznia. W planowaniu należy się odnieść do zdiagnozowanych **potrzeb uczniów** w tym zakresie, aby móc w jak najlepszym stopniu oddziaływać na poprawę sytuacji problemowej i zniwelować ewentualne nierówności edukacyjne w danej sferze. Należy pamiętać, iż zgodnie z treścią kryterium *Doradztwo zawodowe*, obligatoryjnie musi być ono realizowane w formie indywidualnych spotkań pojedynczego uczestnika z doradcą zawodowym.

26. Czy w ramach projektu można zakupić materiały rozwojowe (testy osobowości, kwestionariusze do pracy z uczniem) dla osoby prowadzącej spotkanie doradztwa zawodowego?

Odpowiedź: Tak, wszelkie niezbędne materiały do prowadzenia doradztwa zawodowego mogą zostać uznane za kwalifikowalne, pod warunkiem wcześniejszego zdiagnozowania potrzeby ich zakupu.

27. Czy osoba pełniąca funkcję doradcy zawodowego może w ramach projektu zostać wysłana na szkolenie podnoszące kompetencje w tym zakresie? Np. z rozpoznawania indywidualnych predyspozycji uczniów?

Odpowiedź: Tak, jest to możliwe, co jednak bardzo istotne - osoba pełniąca funkcję doradcy zawodowy może się szkolić w ramach projektu **tylko, jeśli jest jednocześnie** osobą wskazaną w kryterium *Grupa docelowa*, tj. jednocześnie jest nauczycielem/pedagogiem specjalnym/psychologiem/logopedą/terapeutą pedagogicznym zatrudnionym w szkole.

28. Jakie kompetencje w ramach projektu są uznawane za kluczowe? Czy są to kompetencje wymienione w ramach kryterium "Kompetencje"?

Odpowiedź: Kompetencje kluczowe należy rozumieć zgodnie z *Zaleceniami Rady z dnia 22 maja 2018 r. w sprawie kompetencji kluczowych w procesie uczenia się przez całe życie*. Są to:

- kompetencje w zakresie rozumienia i tworzenia informacji,
- kompetencje w zakresie wielojęzyczności,
- kompetencje matematyczne oraz kompetencje w zakresie nauk przyrodniczych, technologii i inżynierii,
- kompetencje cyfrowe,
- kompetencje osobiste, społeczne i w zakresie umiejętności uczenia się,
- kompetencje obywatelskie,
- kompetencje w zakresie przedsiębiorczości,
- kompetencje w zakresie świadomości i ekspresji kulturalnej.

29. Czy prawidłowo rozumiemy, że zgodnie z aktualnymi zasadami naboru (w kontekście kryterium premiującego) możliwe jest zaplanowanie preferencji dla PES i ubieganie się o dodatkowe 2 punkty bez ryzyka, że w przypadku braku zgłoszeń ze strony PES projekt utraci punkty lub zostanie odrzucony? Innymi słowy – czy preferencje dla PES można uwzględnić niezależnie od rzeczywistej liczby zgłoszeń tych podmiotów?

Odpowiedź: Zgodnie z zapisami kryterium oraz dokumentacją naboru, możliwe jest zaplanowanie preferencji dla podmiotów ekonomii społecznej (PES) lub organizacji pozarządowych we wniosku o dofinansowanie i uzyskanie dodatkowych punktów z tego tytułu **niezależnie od tego, czy na etapie realizacji projektu wpłyną oferty od takich podmiotów.**

Warunkiem przyznania punktów jest **prawidłowe opisanie mechanizmu preferencyjnego we wniosku**, tj. w szczególności:

- wskazanie w odpowiedniej sekcji wniosku, że wykonawcy z sektora PES/NGO będą objęci preferencją w postępowaniach zakupowych lub
- zaplanowanie zlecenia zadań tym podmiotom zgodnie z ustawą o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie lub ustawą o ekonomii społecznej, lub
- wykazanie, że preferencje zostaną zastosowane przy wyborze wykonawców zgodnie z zasadami konkurencyjności.

Na etapie realizacji projektu Instytucja Pośrednicząca zweryfikuje, czy Wnioskodawca wypełnił warunki wynikające z kryterium, w szczególności poprzez zastosowanie preferencji lub przeprowadzenie postępowania zgodnie z opisanymi zasadami. Jeżeli Wnioskodawca udokumentuje, że zamówienie zostało przeprowadzone zgodnie z deklaracją zawartą we wniosku, a mimo tego nie doszło do wyboru wykonawcy będącego PES lub organizacją pozarządową, **nie będą stosowane żadne sankcje**.

30. 1. Jak należy zatrudnić nauczyciela do projektu z zajęciami dodatkowymi? Czy w formie zlecenia czy poszerzenia umowy?

2. W jakiej formie należy zatrudnić nauczyciela wspomagającego?

3. Jeśli pracujący w szkole nauczyciel posiada dodatkowe kwalifikacje np. jako logopeda, a w ramach diagnozy jest konieczność prowadzenia dla dzieci zajęć z logopedii czy można tą osobę zatrudnić jako specjalistę/terapeutę czy należy tu stosować kartę nauczyciela, jako, że to nauczyciel szkoły.

Odpowiedź: W odpowiedzi na pytania dotyczące zasad zatrudniania nauczycieli w projektach realizowanych w ramach EFS+, w szczególności w konkursie **FEPZ.06.09-IP.01-001/25**, uprzejmie informujemy, co następuje.

Zasady angażowania nauczycieli do projektów finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego Plus zostały opisane przede wszystkim w:

- *Wytycznych dotyczących kwalifikowalności wydatków na lata 2021–2027*, w części dotyczącej personelu projektu (m.in. rozdział 3.8 – personel projektu, oraz 2.3 – wydatki niekwalifikowalne), [Fundusze Europejskie+1](#)
- oraz w opracowaniu przygotowanym przez Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej we współpracy z Ministerstwem Edukacji Narodowej:

„Wyjaśnienia na temat zatrudniania nauczycieli i nauczycielek w projektach edukacyjnych finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego Plus”

<https://efs.men.gov.pl/zatrudnianie-nauczycieli-i-nauczycielek-w-projektach-edukacyjnych-finansowanych-z-europejskiego-funduszu-spolecznego-plus-efs/>

Dokument ten stanowi ujednoliconą interpretację Wytycznych kwalifikowalności w odniesieniu do nauczycieli i rekomendujemy traktować go jako podstawowe źródło przy podejmowaniu decyzji kadrowych w projektach.

Z powyższych dokumentów oraz z przepisów **Karty Nauczyciela (KN)** i **Kodeksu pracy (KP)** wynikają ogólne zasady, które można streścić następująco:

Nauczycieli zatrudnia się co do zasady:

- na podstawie **Karty Nauczyciela** (jeśli są nauczycielami danej szkoły/placówki),
- albo na podstawie **Kodeksu pracy** (np. nauczyciel „spoza szkoły” zatrudniany na czas realizacji zajęć projektowych).

Wynagrodzenie nauczyciela w projekcie musi:

- wynikać z rzeczywistego zaangażowania w zadania projektowe,
- mieścić się w limitach czasu pracy wynikających z KN/KP (w tym 40-godzinnego tygodnia pracy),
- być zgodne z zasadą racjonalności i stawkami rynkowymi.

W tym kontekście Państwa pytania można ogólnie potraktować następująco:

Ad 1. Nauczyciel do zajęć dodatkowych (projektowych)

Wybór pomiędzy „poszerzeniem umowy” (np. zwiększeniem pensum lub godzin ponadwymiarowych) a umową cywilnoprawną lub nową umową o pracę powinien wynikać z analizy, czy:

- nauczyciel jest już zatrudniony w danej szkole oraz
- zakres zajęć projektowych mieści się w typowych zadaniach nauczyciela w tej placówce.

Jeżeli tak – rekomendowanym rozwiązaniem jest zasadniczo zaangażowanie w ramach stosunku pracy (KN/KP).

Ad 2. Nauczyciel wspomagający

Funkcja nauczyciela wspomagającego ma charakter ściśle pedagogiczny i jest częścią systemu

oświaty. Co do zasady takie zadania powinny być realizowane w ramach stosunku pracy (KN lub KP), a nie jako „usługa zewnętrzna” na podstawie zlecenia. Szczegółowe przykłady rozwiązań organizacyjnych (etat, czas określony, częściowy wymiar) opisane są w przywoływanych wyjaśnieniach MFIPR/MEN.

Ad 3. Nauczyciel – logopeda zatrudniony w szkole

Jeżeli nauczyciel jest już pracownikiem szkoły i posiada dodatkowe kwalifikacje (np. logopedyczne), a projekt przewiduje zajęcia logopedyczne dla uczniów tej szkoły, co do zasady przyjmuje się, że:

- jest to realizacja zadań mieszczących się w zakresie działalności szkoły,
- a zaangażowanie takiej osoby powinno następować w ramach stosunku pracy, z poszanowaniem przepisów Karty Nauczyciela (np. rozszerzenie obowiązków, zwiększenie wymiaru, odpowiednie ukształtowanie pensum).

Ze względu na to, że szczegółowy sposób zatrudnienia (konkretne godziny, forma umowy, powiązanie z arkuszem organizacyjnym szkoły) wynika już z indywidualnych decyzji pracodawcy i z przepisów prawa pracy, Instytucja Pośrednicząca nie zastępuje tu interpretacji prawnych organu prowadzącego czy dyrektora szkoły.

Rekomendujemy, aby przy podejmowaniu konkretnych decyzji kadrowych:

- korzystać z aktualnego dokumentu **„Wyjaśnienia na temat zatrudniania nauczycieli i nauczycielek w projektach edukacyjnych finansowanych z EFS+”** (dostępnego m.in. na stronach urzędów marszałkowskich i MEN),
- odnieść się do rozdziału dotyczącego **personelu projektu** w Wytycznych kwalifikowalności,
- w razie wątpliwości skonsultować rozwiązanie z prawnikiem JST lub służbami kadrowymi, tak aby wybrana forma zatrudnienia była jednocześnie zgodna z prawem pracy, Kartą Nauczyciela oraz zasadami kwalifikowalności wydatków.

31. Czy umowy na zajęcia dodatkowe, zakup wyposażenia, remont itp. zleca, zawiera umowy i płaci gmina, czy szkoła jako docelowy odbiorca?

Odpowiedź: Co do zasady, wszystkie umowy (np. zlecenia, dostawy, usługi, roboty budowlane) zawiera Wnioskodawca, czyli organ prowadzący, o ile nie przewidziano inaczej w strukturze realizacji projektu.

Dopuszczalne jest upoważnienie szkoły (dyrektora) do podpisywania umów / dokonywania wydatków, jeśli:

- zostało to wskazane we wniosku,
- szkoła posiada upoważnienie i odpowiedzialność za realizację części zadań,
- zapewniona jest pełna zgodność z zasadami kwalifikowalności i udokumentowania wydatków.
- zapewniono przepływy finansowe pomiędzy wnioskodawcą a realizatorem
- szkoła otworzy/posiada wyodrębniony rachunek bankowy do projektu

32. W kwestiach kosztów pośrednich czy można przyjąć pulę na nagrody dla osób zaangażowanych w realizację projektu? Czy trzeba przyjąć konkretnie koszty personalne dla koordynatora, księgowej?

Odpowiedź: W kosztach pośrednich nie rozpisuje się ani nie opisuje szczegółowo struktury wynagrodzeń ani osób, które będą finansowane w tej kategorii.

Zgodnie z Wytycznymi dotyczącymi kwalifikowalności wydatków na lata 2021–2027:

- koszty pośrednie w projektach współfinansowanych z EFS+ są rozliczane wyłącznie ryczałtowo,
- nie wymagają przedstawiania ani opisu jednostkowych wydatków (np. wynagrodzenia koordynatora, księgowej, administracji),
- beneficjent nie przypisuje konkretnych stawek, umów ani osób do tej kategorii w budżecie.

Koszty pośrednie stanowią określony procent kosztów bezpośrednich i są rozliczane bez konieczności dokumentowania ich poniesienia na określone cele (np. wynagrodzenia administracji, materiały biurowe itp.).

33. Etap rekrutacji uczestników dla pewności dopytam następuje w momencie zawarcia umowy?

Odpowiedź: Rekrutacja uczestników może rozpocząć się po dniu rozpoczęcia realizacji projektu wskazanym we wniosku o dofinansowanie, przy czym data ta nie może być wcześniejsza niż dzień złożenia wniosku w odpowiedzi na konkurs. Do czasu podpisania umowy działania realizowane są na ryzyko Wnioskodawcy.

34. Czy można przyjąć termin realizacji projektu 1 lipiec 2026 do 1 lipiec 2027 i w okresie lipiec sierpień przeprowadzić tylko roboty budowlane, zakupy, a zajęcia wdrożyć od września do maja?

Odpowiedź: Tak, jest to dopuszczalne, o ile harmonogram jest spójny, racjonalny oraz zgodny z zasadami kwalifikowalności okresu realizacji projektu. Beneficjent może rozpocząć realizację działań technicznych przed wsparciem uczestników, pod warunkiem zachowania wytycznych i terminów określonych w umowie.

35. Czy na etapie składania wniosku mamy mieć już wyodrębnione konto bankowe na zadanie?

Odpowiedź: Na etapie składania wniosku nie ma obowiązku posiadania wyodrębnionego rachunku bankowego. Numer rachunku musi zostać podany na etapie przygotowania umowy o dofinansowanie, ponieważ jest wymagany do przekazywania środków i prawidłowego rozliczania projektu.

36. Jakie załączniki należy dołączyć na etapie składania wniosku?

Odpowiedź: Zgodnie z zapisami regulaminu wyboru projektów, na etapie składania wniosku co do zasady nie ma obowiązku dołączania załączników, z wyjątkiem przypadków określonych w dokumentacji konkursowej. Załączniki składane są **jedynie wtedy, gdy dotyczą sytuacji Wnioskodawcy, tj.:**

- w przypadku Wnioskodawcy będącego spółką cywilną – Informacja na temat składu osobowego spółki cywilnej,
- w przypadku wystąpienia pomocy publicznej lub pomocy de minimis – dokumenty wymagane w tym zakresie (formularze informacji oraz oświadczenia lub posiadane zaświadczenia o pomocy de minimis).